

1. Obiekt

KAPLICA

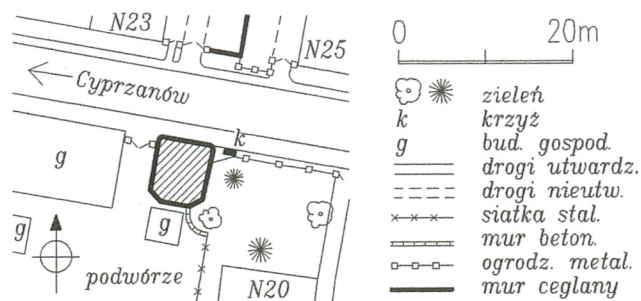
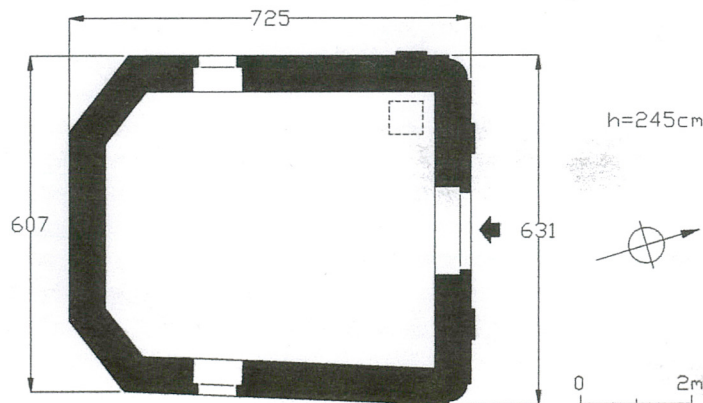
2. Czas powstania
1820 r

3. Miejscowość

LEKARTÓW

11. Zdjęcie, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

1.

4. Adres

ul. Raciborska 18
47-480 Pietrowice Wlk.

nr działki 16;

5. Przynależność administracyjna
województwo śląskie
powiat Racibórz
gmina Pietrowice Wlk.

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Lekartow, od 1936 Mettich

7. Przynależność administracyjna do 31.12.1998 r

województwo katowickie
gmina Pietrowice Wlk.

8. Właściciel i jego adres

parafia rzym.-kat. pw. Trójcy Św.
ul. Janowska 29
47-480 Pietrowice Wlk.;

9. Użytkownik i jego adres

jw.;

10. Rejestr zabytków

nr.....Op.-1817/66.... data 17.10.1966

Wieś Lekartów wzmiankowana od 1445 r. Początkowo własność książąt raciborskich, później przeszła w ręce rodów szlacheckich; od 1796 r wolna osada.

Wieś należała do parafii w Cyprzanowie. W 1820 r wzniesiono w niej kaplicę, w której do dziś dnia odbywają się raz w tygodniu nabożeństwa. W 1860 r budynek został gruntownie odnowiony.

SYTUACJA. Lekartów – mała wieś położona w odl. ok. 6 km na pd.-zach. od Raciborza – dawnej stolicy księstwa, obecnie siedziby władz powiatowych, tuż przy skrzyżowaniu lokalnej szosy Racibórz – Samborowice z drogą do Pietrowic Wlk. , gdzie mają siedzibę władze gminne, oddalonych o ok. 4 km na pn.-zach.

Kaplica usytuowana jest w centrum wsi, przy głównej drodze przelotowej wsi, ul. Raciborskiej. Budowla zajmuje małą parcelę w ciągu zabudowy ulicy, po jej pn. stronie. Elewacją frontową przylega bezpośrednio do wąskiego chodnika, oddzielającego ją od jezdni, przez którą sąsiaduje z zabudową wiejską.. Do bocznych elewacji przystaje ogrodzenie sąsiednich posesji.

MATERIAŁ. KONSTRUKCJA. TECHNIKA.

Ściany. *Ściany zewnętrzne* murowane z cegły pełnej, obustronnie tynkowane, ze skromnym detałem architektonicznym ceramicznym tynkowanym (podziały ramowe, gzyms wieńczący); niski cokół fasady obłożony współczesnymi, ciemnymi płytkami ceramicznymi; sygnaturka w konstrukcji drewnianej szkieletowej, oszalowana deskami i obita blachą.

Sklepienia i stropy. Wnętrze nakryte jednolitym stropem drewnianym belkowym z tynkowaną podsufitką,

Wieżba dachowa. Konstrukcja współczesna drewniana; wieżba jętkowa.

Pokrycie dachowe. Dach korpusu kryty współcześnie blachą ocynkowaną, która zastąpiła pierwotne pokrycie z łupka.

Posadzki i podłogi. Posadzka nawy i części prezbiterialnej z kwadratowych płytek lastriko, przy wejściu kilka płytek z szarego marmuru.

Schody. *Schody wewnętrzne.* Brak schodów, wejście na strych tylko po drabinie, przystawianej do małego otworu w stropie.

Otwory. *Otwory okienne.* Obie dłuższe elewacje z symetrycznie rozmieszczonymi dwoma identycznymi otworami okiennymi w kształcie prostokątów stojących zamkniętych pełnołukowo; okna współczesne drewniane – krosnowe, jednoskrzydłowe. Szczyt wieńczący fasadę rozczłonkowany dwoma małymi okienkami strychowymi w kształcie prostokątów stojących, flankującymi smukłą, zamkniętą łukiem nadwieszonym niszę z figurą św. Jana Chrzciciela. Wieloboczna sygnaturka przepruta w każdej ze ścian smukłymi prostokątnymi zamkniętymi pełnołukowo otworami, przesłoniętymi drewnianymi żaluzjami.

Otwory drzwiowe zewnętrzne. Jedyne zewnętrzny otwór drzwiowy zlokalizowany został w osi środkowej fasady; kształt prostokąta stojącego z prostym zamknięciem; drzwi drewniane 2-skrzydłowe ramowo-płycinowe, współczesne, wzorowane na oryginalnych.

Otwory drzwiowe wewnętrzne. Wejście na strych umożliwia mały kwadratowy otwór w stropie nawy.

RZUT. Mała budowla założona na rzucie krępego prostokąta o nieco dłuższej osi pn.-pd. Ukośnie ścięte naroża pn. tworzą trójboczne prezbiterium. Naroża pd. kaplicy lekko zaokrąglone a oś symetrii podkreślona otworem wejściowym.

BRYŁA. Mała budowla o przysadzistych proporcjach, z trójbocznym zamknięciem pn., nakryta 2-spadowym dachem, przechodzącym nad zamknięciem w wielopłaciowy. Fasadę kaplicy, rozczłonkowaną bardzo płytkim pseudoryzalitem środkowym, wieńczy wyniosły trójkątny szczyt. Nad jego wierzchołkiem wznosi się wieloboczna, ażurowa sygnaturka, nakryta smukłym daszkiem wieżowym z iglicą.

Elewacja pd. – fasada. — jednokond., jednoosiowa; kompozycja symetryczna, dośrodkowa, z osią symetrii akcentowaną wejściem; przysadzista elewacja rozczłonkowana szerokim nieznacznym pseudoryzalitem środkowym i artykułowana podziałami ramowymi, ujęta jest w zaokrąglone narożniki; wieńczy ją wydatny profilowany gzyms nakryty obdaszkiem, nad którym wznosi się wyniosły 3-osiowy szczyt, z figurą Jana Chrzciciela w środkowej niszy.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
105 m ³	28 m ²	kaplica rzymsko-katolicka	kaplica rzymsko-katolicka
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja ⇒ 1986 r — remont kapitalny: wymiana więźby i pokrycia dachu, wzmocnienie konstrukcyjne ścian (uzupełnienie ubytków w substancji murów, uzupełnienie detalu architektonicznego), założenie nowych tynków zewnętrznych i wewnętrznych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej;		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) budynek w bryle, rzucie, dyspozycji wewnątrz zachowany w pierwotnej formie; budowla po remoncie kapitalnym, stan techniczny dobry;	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie ⇒ objęcie obiektu pełną ochroną konserwatorską i wpisanie do rejestru zabytków; ⇒ konserwacja rzeźby św. Jana Chrzciciela;	

<p>21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)</p> <p>arch. ŚWOSOZ w Katowicach — tzw. karta „zielona” obiektu</p>	<p>24. Uwagi różne.</p> <hr/> <p>25. Opracował</p> <p>tekst PDZ ALMA Jacek Sawiński 30.08.2001</p> <p>plany i rysunki PDZ ALMA Jacek Sawiński 30.08.2001</p> <p>zdjęcia PDZ ALMA Jacek Sawiński 30.08.2001</p> <p>miejsce przechowywania negatywów: archiwum autora</p> <p>Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisu prawa autorskiego</p>
<p>22. Bibliografia</p> <p>A. WELTZEL, Geschichte der Ratiborer Archipresbyterats., Breslau 1885, S. 257; Katalog zab. szt. w Polsce., T.VII, z. 13, W-wa 1967, str. 21; H. STASIŃSKI, E. WIECZOREK, Racibórz i Okolica. Przewodnik., K-ce 1994, str. 103;</p>	<p>26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)</p>
<p>23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)</p>	<p>27. Załączniki</p> <p>* wkładka nr 1: cd. opisu; zdjęcia; mapka orientacyjna;</p>

J. Sawiński

1. Miejscowość

LEKARTÓW

2. Obiekt (nazwa jak na karcie)

**KAPLICA ŚW. JANA
CHRZCICIELA**

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

cd. opisu; zdjęcia;

Elewacja zach. — jednoosiowa, jednokondygnacyjna; ujęta od strony fasady szeroką lizeną, podpierającą pas podgzymsowy; w części pn. elewacji duże, zamknięte pełnołukowo okno.

Elewacja pn. — ślepa, tworzy ją trójboczne zamknięcie części prezbiterialnej, zwieńczona profilowanym gzymsem, poprzedzonym gładkim pasem podgzymsowym.

Elewacja wsch. — identyczna jak elewacja przeciwna.

WNĘTRZE. Przysadziste, niskie, jednoprzestrzenne, jasno oświetlone wnętrze. Część prezbiterialna trójboczna, wyróżniona nieco wyższym poziomem posadzki.

WYPOSAŻENIE. Wśród elementów oryginalnego wyposażenia zachowała się figura św. Jana Chrzciciela, umieszczona w niszy szczytu fasady oraz, wiszący we wnętrzu obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem z 2 poł. XIX w. (?).

INSTALACJE. Budowla jest wyposażona w instalację elektryczną.

2.

3.

2. Widok kaplicy od pn.-wsch.

3. Widok kaplicy od pd.-wsch.

4.

5.

6.

4. Elewacja zach.
 5. Drzwi wejściowe.
 6. Wnętrze kaplicy.

